

แผนการจัดการเรียนรู้ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดนตรีอาเซียน

เรื่อง ดนตรีไทย ดนตรีลาว ดนตรีกัมพูชา ดนตรีพม่า ดนตรีเวียดนาม

รหัสวิชา ศ32103

ชื่อรายวิชา ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

เวลา 4 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วเคราะห์ วิพากษ์ วิจรณ์คุณค่าดนตรีถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ม.4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรีในแต่ละประเภท

ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดนตรีไทย ดนตรีลาว ดนตรีกัมพูชา ดนตรีพม่า และดนตรีเวียดนามมีลักษณะแตกต่างกันไปตามองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ศาสนา สังคม ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของประเทศนั้น ๆ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมประเทศต่าง ๆ จึงทำให้เกิดการสร้างสรรค์งานที่แตกต่างกันออกไป

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์
2. ดนตรีอาเซียน
 - ดนตรีไทย, ดนตรีลาว, ดนตรีกัมพูชา, ดนตรีเมียนมา และดนตรีเวียดนาม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. ความสามารถในการสื่อสาร	1. มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1-2

ขั้นนำ

1. ครูเปิดภาพสัญลักษณ์อาเซียนให้นักเรียนดู แล้วถามว่าเป็นสัญลักษณ์ใด
2. จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่าในกลุ่มประเทศอาเซียนประกอบด้วยประเทศใดบ้าง

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายนักเรียนเรื่อง ดนตรีอาเซียน โดยใช้โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ดนตรีอาเซียน (ดนตรีไทย, ดนตรีลาว, ดนตรีกัมพูชา, ดนตรีเมียนมา และดนตรีเวียดนาม) ประกอบการสอนว่า ดนตรีในภูมิภาคอาเซียนหรือเอเชียอาคเนย์มีความแตกต่างกันไม่เฉพาะในประเทศเท่านั้น แต่ยังมีหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ตามหัวข้อต่อไปนี้

ดนตรีไทย เป็นดนตรีที่มีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน โดยมีฆ้องวงใหญ่ทำหน้าที่ดำเนินทำนองหลักของวงและเครื่องดนตรีอื่น ๆ บรรเลงทำนองที่แปรเปลี่ยนมาจากทางฆ้อง ดนตรีไทยมี 2 ความหมาย คือ ดนตรีแบบฉบับ ได้แก่ มโหรี ปี่พาทย์ เครื่องสาย และดนตรีพื้นบ้านต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนสืบค้นเครื่องดนตรีและวงดนตรีของไทย

ดนตรีลาว ดนตรีในวัฒนธรรมลาวที่เด่นชัดที่สุดคือ “แคนและหมอลำ” โดยมีลักษณะเป็นกวีนิพนธ์ซึ่งหมอลำจะทำทำทางและร่ายรำประกอบการแสดงไปด้วย เพื่อบ่งบอกถึงความหมายของเนื้อหาในบทเพลง แล้วให้นักเรียนสืบค้นเครื่องดนตรีและวงดนตรีของลาว

ดนตรีกัมพูชา มีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์และสภาพทางภูมิศาสตร์ ที่พบเครื่องดนตรีหลายชนิดใช้ในพิธีกรรมโบราณ แล้วให้นักเรียนสืบค้นเครื่องดนตรีและวงดนตรีของกัมพูชา

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างลักษณะของดนตรีในแต่ละประเทศ ว่ามีอิทธิพลมาจากสิ่งใด

3. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 เรื่องดนตรีไทย ดนตรีลาว และดนตรีกัมพูชา

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามเพื่อประเมินความรู้หลังเรียน

ดนตรีไทย

1. เครื่องดนตรีไทยแบ่งออกเป็นกี่ประเภท และมีอะไรบ้าง
2. วงดนตรีสามารถแบ่งออกเป็นกี่ประเภทและมีอะไรบ้าง
3. ระบบเสียงของดนตรีไทยมีกี่ระบบและมีอะไรบ้าง
4. บันไดเสียงของไทยเรียนว่าอะไร มีกี่แบบและมีอะไรบ้าง
5. จังหวะในดนตรีไทยมีกี่แบบและมีอะไรบ้าง

ดนตรีลาว

1. ดนตรีในวัฒนธรรมลาวที่เด่นชัด คือ
2. ดนตรีแบ่งออกเป็นกี่ประเภทและมีอะไรบ้าง

3. การขับร้องในชนบทของดนตรีลาว หมายถึง
4. ดนตรีแบบแผนของลาวแบ่งอย่างไร และมีอะไรบ้าง
5. วงดนตรีของลาวมีกี่แบบและมีอะไรบ้าง
6. ดนตรีขนานนิยมของดนตรีลาว หมายถึง
7. ดนตรีชนเผ่าต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลของดนตรีลาว หมายถึง ถึง

ดนตรีกัมพูชา

1. เครื่องดนตรีกัมพูชาในยุคแรกๆ มีอะไรบ้าง บอกชื่อเครื่องดนตรี
2. เครื่องดนตรีของกัมพูชาแบ่งเป็นกี่ประเภท และมีอะไรบ้าง

ชั่วโมงที่ 3-4

ชั้นนำ

1. ครูเปิดวิดีโอเพลงดนตรีอาเซียน ให้นักเรียนชมและดูภาพประกอบบทเพลง ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบว่า นอกจากดนตรีในประเทศไทยแล้ว นักเรียนรู้จักเครื่องดนตรีชนิดใดในกลุ่มประเทศอาเซียนอีกบ้าง ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องดนตรีในแต่ละประเทศ

ชั้นสอน

1. ครูอธิบายนักเรียนเรื่อง ดนตรีอาเซียน โดยใช้โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ดนตรีอาเซียน (ดนตรีไทย, ดนตรีลาว, ดนตรีกัมพูชา, ดนตรีเมียนมา และดนตรีเวียดนาม) ประกอบการสอนว่า ดนตรีในภูมิภาคอาเซียนหรือเอเชียอาคเนย์มีความแตกต่างกันไม่เฉพาะในประเทศเท่านั้น แต่ยังมี ความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ตามหัวข้อต่อไปนี้

ดนตรีเมียนมา จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ ดนตรีแบบฉบับ ดนตรีพื้นเมือง และดนตรีสมัยนิยม ดนตรีที่เป็นหลักและแพร่หลายมากที่สุด เรียกว่า วงชายังว้ายัง ใช้บรรเลงประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ตลอดจนใช้บรรเลงในเทศกาลและพิธีต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนสืบค้นเครื่องดนตรีและวงดนตรีของเมียนมา

ดนตรีเวียดนาม เครื่องดนตรีส่วนใหญ่ได้ดัดแปลงปรับปรุงมาจากเครื่องดนตรีจีนให้เหมาะกับวัฒนธรรมและค่านิยมของชาวเวียดนาม ทำให้มีความแตกต่างจากเครื่องดนตรีจีนอย่างสิ้นเชิงแล้วให้นักเรียนสืบค้นเครื่องดนตรีและวงดนตรีของเวียดนาม

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างลักษณะของดนตรีในแต่ละประเทศ ว่ามีอิทธิพลมาจากสิ่งใด

3. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 2 เรื่องดนตรีเมียนมา และดนตรีเวียดนาม

ชั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามเพื่อประเมินความรู้หลังเรียน

ดนตรีเมียนมา

1. ดนตรีพม่า สามารถแบ่งออกเป็นกี่ประเภท และมีอะไรบ้าง
2. เครื่องดนตรีหลักของวงชายังว้ายัง มีอะไรบ้าง (อธิบายลักษณะของเครื่องดนตรีด้วย)
3. เครื่องดนตรีพม่าที่ควรรู้จักได้แก่

ดนตรีเวียดนาม

1. วัฒนธรรมดนตรีเวียดนามได้รับอิทธิพลมาจากชนชาติใด
2. เครื่องดนตรีเวียดนามที่สำคัญ ได้แก่อะไรบ้าง (อธิบายลักษณะของเครื่องดนตรีด้วย

สื่อ

1. PowerPoint เรื่อง ดนตรีวัฒนธรรมอาเซียน

แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 5

การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
สาระสำคัญ - ดนตรีวัฒนธรรมอาเซียน	- ใบงานเรื่องดนตรีวัฒนธรรมอาเซียน	- ใบงานเรื่องดนตรีวัฒนธรรมอาเซียน	ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
ตัวชี้วัด ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน	- ใบงานเรื่องดนตรีวัฒนธรรมอาเซียน	- ใบงานเรื่องดนตรีวัฒนธรรมอาเซียน	ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะ - มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สมรรถนะ - ความสามารถในการสื่อสาร	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินสมรรถนะรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินด้านความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์			
รวม			

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์	อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์อย่างถูกต้องครบถ้วน	อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ถูกต้อง	อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ได้เพียงบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	พอใช้
1	ปรับปรุง

แบบประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. ความถูกต้องของเนื้อหา			
2. ตอบคำถามครบทุกประเด็น			
3. ความกระชับของคำตอบ			
รวม			

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาที่เลือกมาตอบตรงกับคำถามและชัดเจน	เนื้อหาที่เลือกมาตอบตรงกับคำถาม	เนื้อหาที่เลือกมาตอบไม่ตรงกับคำถาม
2. ตอบคำถามครบทุกประเด็น	ตอบคำถามครบทุกประเด็น	ตอบคำถามตรงเพียงบางส่วน	ตอบไม่ตรงกับคำถาม

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	พอใช้
1	ปรับปรุง

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดนตรีอาเซียน

คำชี้แจง ผู้สอนประเมินพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนตัวเลข 3,2,1 และ 0 ลงในช่องว่างที่ตรงกับค่าระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน

3 หมายถึง ดีมาก

2 หมายถึง ดี

1 หมายถึง ปานกลาง

0 หมายถึง ควรปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณลักษณะที่ 6
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

หมายเหตุ

1. รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ชื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ
9. กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม

คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	3	2	1	0
ตามข้อ 6.1	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลาที่กำหนด	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

แบบสังเกตสมรรถนะของผู้เรียนรายบุคคล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เกณฑ์การประเมิน

3 หมายถึง ดีมาก

2 หมายถึง ดี

1 หมายถึง ปานกลาง

0 หมายถึง ควรปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	สมรรถนะที่ 1
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

หมายเหตุ

- 1. ความสามารถในการสื่อสาร
- 2. ความสามารถในการคิด
- 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดหรือการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	3	2	1	0
1. มีเขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ จากการที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้	อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย อาคนย์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน	อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย อาคนย์ถูกต้อง	อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรี ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย อาคนย์ได้เพียงบางส่วน	คัดลอก ข้อมูลข่าวสาร ผู้อื่นโดยไม่มี การสืบค้น

บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน